

Södertälje kommun

Handläggare
Dilan Renkal
Enheten för utredning och hållbarhet
Utredare
08 - 523 042 45
dilan.renkal@sodertalje.se

Till
Justitiedepartementet

Ert diarienummer
Ju2023/01301

Yttrande över betänkandet ”Kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd” SOU 2023:25

Sammanfattning

Betänkandet föreslår att det ska införas krav på kunskaper i det svenska språket och i samhällskunskap för att permanent uppehållstillstånd ska kunna beviljas. Kunskaperna föreslås visas genom godkänt resultat på ett kunskapsprov med två delprov; ett i det svenska språket och ett om det svenska samhället.

Sammanfattningsvis anser Södertälje kommun att:

- betänkandet bör tydliggöra vad som händer om ett godkänt resultat inte uppnås,
- betänkandet bör tydliggöra vilken instans som ska ansvara för att informera provdeltagarna om provens kunskapsinnehåll och praktiska genomförande,
- det bör finnas stöd vid inhämtandet av kunskap och alternativa kunskapskrav för personer med funktionsvariation,
- stödinsatser för att kvinnor ska ges samma förutsättningar att uppnå kunskapskravet som män, bör utredas vidare om förslaget träder i kraft,
- betänkandet bör utveckla hur barn ska skyddas från de negativa konsekvenserna av förslaget så att barnkonventionen efterlevs.

Nedan redovisas Södertälje kommuns synpunkter på förslagen i betänkandet.

Södertälje kommuns ställningstaganden

10 Kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd

Betänkandet föreslår att kunskapskravet för permanent uppehållstillstånd ska uppfyllas genom godkända resultat på kunskapsprov. Södertälje kommun vill lyfta att det i förslaget inte är tydligt

vad som händer den som inte uppnår ett godkänt resultat. Det bör tydliggöras ifall en person kan göra om provet och om så, hur många gånger.

11.7 Informations-, utbildnings- och stödinsatser

För att ge provdeltagare goda möjligheter att uppfylla kunskapskravet föreslår betänkandet att en webbplats med utbildningsmaterial bör upprättas som Universitets- och högskolerådet ska ansvara för. Det föreslås att statsbidrag bör lämnas till folkbildningen i syfte att ombesörja utbildningsinsatser. Andra alternativ diskuteras i betänkandet, däribland kommunernas potentiella roll i att ta fram en kurs om det svenska samhället (20.3.6.). Södertälje kommun anser att det bör tydliggöras vilken instans som kommer att samordna och ansvara för att de som ska göra proven får information om det kunskapsinnehåll som proven täcker samt praktisk information om genomförandet. Södertälje kommun vill också lyfta att det behöver finnas en tydlighet kring hur den som ska göra provet i samhällskunskap kan tillgodogöra sig de kunskaper som krävs.

12 Ytterligare undantag från kunskapskravet

Betänkandet föreslår att det bör finnas möjlighet till undantag från kunskapskravet vid olika former av kvalificerade fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar, utvecklingsrelaterade psykiska funktionsavvikelser eller andra personliga förhållanden. Funktionsnedsättningens omfattning och varaktighet i kombination med dess inverkan på individens förmåga att uppnå kravet uppges vara avgörande för om undantag beviljas eller inte. Södertälje kommun anser att det för de personer med olika funktionsvariationer som ska genomföra kunskapsprovet behöver finnas stöd att tillgå vid inhämtandet av kunskap. Det bör även finnas alternativa kunskapskrav för dessa personer.

20.4.2 Konsekvenser för jämställdheten

Betänkandet bedömer att kunskapskravet riskerar att påverka kvinnor negativt jämfört med män. För att kvinnor ska kunna uppnå kunskapskravet under samma förutsättningar som män föreslås riktade stödinsatser och att detta skulle kunna hanteras av kommunerna. Om förslaget träder i kraft anser Södertälje kommun att möjliga insatser för att åtgärda jämställdhetsgapet bör utredas vidare. Det är viktigt att kommunen kan utgå från åtgärder som är baserade på forskning och som har visat sig ha effekt.

20.4.3 Konsekvenser för barn

Förslaget på kunskapskrav kan innebära en viss försämring för barn utifrån ett barnperspektiv. Barn bedöms påverkas indirekt av de krav som ställs på deras föräldrar eller andra vuxna i deras närhet. Södertälje kommun anser att betänkandet bör utveckla hur barnen ska skyddas från de negativa konsekvenserna av förslaget, både ekonomiska och sociala, så att barnkonventionen efterlevs.

Boel Godner
Kommunstyrelsens ordförande